

ARBOGA KOMMUN

Årsredovisning 2022

Kommunstyrelsen

Innehåll

Verksamhetens uppdrag och ansvar	2
Årets verksamhet.....	3
Måluppfyllelse.....	11
Strategiskt område Inspirerande livsmiljö.....	11
Kommunfullmäktiges mål: Arboga växer och utvecklas.....	11
Kommunfullmäktiges mål: Arboga är tryggt och inkluderande.....	16
Kommunfullmäktiges mål: Arboga är klimatsmart	19
Strategiskt område lärande och arbete.....	23
Kommunfullmäktiges mål: I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	23
Kommunfullmäktiges mål: I Arboga finns goda möjligheter till arbete.....	25
Strategiskt område Inspirerande organisation.....	29
Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare.....	29
Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun ha en god ekonomisk hushållning	31
Internkontroll	33
Barnrättsarbete.....	34
Ekonomi	35
Driftredovisning	35
Investeringsredovisning.....	37
Framtid.....	41

Verksamhetens uppdrag och ansvar

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Styrelsen ska ha en fortlöpande dialog med nämnderna om utveckling av ekonomin och verksamheten, samordna ekonomi- och verksamhetsstyrningen, sammanställa förslag till Strategisk och ekonomisk plan, utarbeta förslag till årsredovisning och delårsrapport och översända dessa till revisorerna för granskning.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och göra de framställningar som behövs hos fullmäktige samt övriga nämnder och styrelser. Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Styrelsen ansvarar även för kommunens organisation, omvärldsbevakning, utvecklingsarbete, lokalfrågor, näringslivs- och turistverksamhet, kommunikation, marknadsföring, samhällsplanering, samt kontakter med externa myndigheter och organisationer.

Till kommunstyrelseförvaltningen hör enheterna kansli, HR, näringsliv och turism, ekonomi och styrning, samhällsbyggnad och kommundirektör inklusive kommunikation.

Årets verksamhet

Viktiga händelser under 2022

Pandemin, som började i februari 2020, satte sin prägel på verksamheterna även i början av år 2022. När de värsta konsekvenserna av denna pandemi var över så kom mycket att handla om det oroliga världsläget till följd av Rysslands invasion av Ukraina i februari. Förutom att bidra i detta arbete med att hjälpa människor på flykt så har verksamheten påverkats med kraftig prisutveckling, men även viss brist på varor och material.

Utöver arbetet med pandemi, Ukraina och det ordinarie grunduppdraget har det genomförts många aktiviteter. Ett axplock av aktiviteter redovisas i nedanstående punkter;

- Ett antal kommunövergripande utvecklingsprojekt pågår och ett par har slutförts
- Arbete pågår av en ny hemsida arboga.se
- Pågående översyn av den grafiska profilen
- Revidering av kommunens styrmodell inför mandatperiod 2023–2026
- Översyn av Västra Mälardalens Kommunalförbund
- Implementering av beslutsstödsystem
- Nulägesanalys av verksamheterna utifrån 2021 års utfall
- Ceremoni för nya svenska medborgare i samband med nationaldagen
- Samverkansöverenskommelse tillsammans med polisen för att minska brottsligheten och öka tryggheten i Arboga
- Förberedelse och genomförande av allmänna val 11 september
- Chefoskopet, översyn av chefers organisatoriska förutsättningar
- Nytt system för det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Firande av 25-års jubilarer
- Friskvårdsbidrag via hälsoportal
- Digitalisering av anställningsprocessen
- Företagsbesök och morgonsoffor
- Ökning av turist- och besöksnäring
- Flera evenemang har genomförts, till exempel Medeltidsdagar och Jul i Arboga
- Intensifiering av arbetet med att ta fram attraktiva tomter för bostäder och etableringsmark
- Exploatering av handelsplats Sätra Nordväst
- Digitalisering av detaljplaner
- Medborgardialog om nytt elnät i Arboga
- Spara på elen - tillsammans hjälps vi åt

Kommundirektör

Ett antal kommunövergripande utvecklingsprojekt påbörjades under 2021 där kommunledningen identifierat behovet av översyn och utveckling. Under året har vissa av dessa avslutats och vissa pågår fortfarande.

- Översyn och samordning av arbetsmarknadsinsatser, vuxenutbildning och försörjningsstöd har slutförts och resulterat i organisationsförändring
- VA-frågor, gemensamt driftbolag mellan Arboga och Kungsör pågår
- Utveckling av upphandlings- och inköpsorganisationen. En första förstudie är genomförd och en delvis ny inköpsorganisation är genomförd
- Kostenhetens tillhörighet, som en del i renodling av kommunstyrelseförvaltningens uppdrag. Utredningen är genomförd vilket resulterade att verksamheten flyttades till Arboga Kommunalteknik AB
- Kommunens styrmodell inför mandatperioden 2023–2026, antagen av kommunfullmäktige
- Översyn av omfattning och uppdrag för fritids- och kulturförvaltningen, pågår

Utifrån en granskningsrapport från revisionen pågår ett utredningsuppdrag för att se över Västra Mälardalens Kommunalförbund. Utredningen genomförs gemensamt av medlemskommunerna.

Under året har kommundirektören sagt upp sig och en rekrytering av ny kommundirektör har genomförts.

Kommunikationsarbetet har i hög grad kretsat kring pandemin, covid-19, samt Ukraina. Ett arbete pågår att skapa en ny hemsida arboga.se och att se över den grafiska profilen. Arbetet med hemsidan och profilen kommer att slutföras under året.

Kansli

I kommunstyrelsens diarium har 476 ärenden registrerats. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess arbetsutskott har haft 24 sammanträden. Kommunstyrelsens arbetsutskott har vid 14 tillfällen träffats för beredningar med fördjupningar och information. Totalt har 143 paragrafer behandlats i kommunfullmäktige och 218 paragrafer i kommunstyrelsen.

Den traditionella ceremonin där kommunfullmäktiges presidium inbjuder nya svenska medborgare på nationaldagen genomfördes för de som blivit svenska medborgare åren 2019–2021. Cirka 180 personer åt jordgubbstårta och fick diplom och minnesgåvor. Ceremonin ägde rum i Medborgarhuset och deltagarna fortsatte sedan firandet i Ahllöfsparken.

Kansliet samordnar kommunens arbete med dataskyddslagen, GDPR, tillsammans med Köpings och Kungsörs kommuner och det gemensamma dataskyddsombudet. Arbetet med gemensamma dokument och rutiner pågår.

33 borgerliga vigslar administrerades från kansliet.

Utveckling av gemensamma rutiner och arbets sätt för sekreterare i nämnder, registratorer och handläggare pågår som en fortsättning av den digitalisering av sammanträdesprocessen som genomförts för samtliga nämnder. Även bolagen i den nu bildade rådhuskoncernen digitaliserar sammanträdesprocesserna. Det samarbete med Köping och Kungsör som är nödvändigt för att

Samordna utvecklingen av vårt gemensamma ärende- och dokumenthanteringssystem har resulterat i att en övergång skett till on-demand i stället för server på Västra Mälardalens kommunalförbund. Ett projekt med införande av single-sign-on har genomförts under hösten och endast sluttester återstår.

Minimal pappershantering gäller vid ärendehantering i nämnderna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige från och med januari 2021. Beslutet grundar sig på att rutiner för kompletta digitala diarium har säkerställts.

Förebyggande rådet har haft en fortsatt samordnande roll i kommunens folkhälso- och trygghetsarbete. Utifrån ett kunskapsbaserat arbetssätt har en samverkansöverenskommelse tagits fram tillsammans med polisen för att minska brottsligheten och öka tryggheten i Arboga. För att utveckla kommunens säkerhetsarbete och skapa en effektivare samordning för trygghet har IT-systemet Embrace införskaffats och tillämpas idag av flera aktörer i kommunen. Två medborgardialoger har genomförts tillsammans med polisen på Nytorget. Arboga kommun och polisen har undertecknat ett nytt medborgarlöfte och samverkansöverenskommelse. Under 2023 riktas insatserna bland annat mot att bekämpa narkotikabrottsligheten i centrum, öka tryggheten i trafiken och hålla medborgardialoger på flera platser i Arboga. Ett försök med ordningsvakter i centrum har genomförts under hösten. Samordning av insatser kring spår av droganvändning i skolområden. Fokusgrupp kring ökad trygghet på Resecentrum. Tre utbildningstillfällen för "Säker handel" har genomförts under året.

Den nya säkerhetsskyddslagen kräver att planer och rutiner tas fram för kommunens säkerhetsskyddsarbete.

En befolkningsprognos för kommunen totalt och en delområdesprognos med fokus på barn- och utbildningsförvaltningens områden har tagits fram.

Allmänna val genomfördes 11 september. Rekrytering av personal, hantering av valmaterial, utbildning av röstmottagare vid förtidsröstning och i vallokalen. 3 973 förtidsröster togs emot på biblioteket av 11 röstmottagare. Totalt hanterade valnämndens kansli 4 547 förtidsröster, 49,5% av de avgivna rösterna. Vid ambulerande röstmottagning togs 13 röster emot vid tre olika tillfällen. Efter valet har kommunfullmäktiges valberedning träffats för att nominera förtroendevalda till aktuella uppdrag. Merparten av valen gjordes vid kommunfullmäktiges sammanträde i november.

Ett 40-tal iPads till förtroendevalda har bytts ut, nya förtroendevalda har fått iPads och arboga.se adresser. Avslutning och återlämning har gjorts för de förtroendevalda som avslutar sina uppdrag.

Den 15 december genomfördes utbildning för nya kommunfullmäktige och avgående kommunfullmäktige avtackades.

Ny tjänst som digitaliseringsamordnare har rekryterats och anställts från och med den 1 januari 2023.

Ekonomi och styrning

Arbetet under året har utöver ekonomiprocessens grunduppdrag varit att fortsatt fokusera på ett förbättrat stöd till våra chefer, tydliggöra och effektivisera ekonomiprocessen samt genomföra kontinuerlig uppföljning.

Den aktivitet som varit högt prioriterad är införandet av beslutsstödsystemet Hypergene. Fortsatt arbete med implementeringen kommer prägla även 2023, både vad avser att fortsätta utveckla verksamhetsstyrningen samt ta beslut kring modulen budget- och prognos i Hypergene. Andra aktiviteter under året har varit dokumentation av ekonomisystemet via systemdokumentation, att genomföra nulägesanalys av verksamheten utifrån 2021 års utfall som färdigställdes under året men som presenteras på nämnderna under januari och februari 2023 för gemensam utvärdering senare under våren.

Kopplat till kommunens nya beslutade styrmodell så har enheten bistått med att ta fram förslag till nytt politiskt program tillsammans med kommunledning utifrån prioriteringar från politiken.

Under året har enheten övertagit ekonomiadministration från Västra Mälardalens myndighetsförbund.

Efter utredning har delinlösen av ansvarsförbindelse för pensioner genomförts för Arboga kommun vilket kommer innebära lägre pensionskostnader framåt för kommunen. Beslut om Strategisk och ekonomisk plan 2023–2025 samt Lokalförsörjningsplan har tagits i kommunfullmäktige under november månad. Arbetet med budgetprocessen under 2022 har påverkats dels av en politisk osäkerhet i samband med valår, dels också sämre ekonomiska förutsättningar än tidigare år. Ett arbete kring överföring av lån från kommunen till bolag har genomförts under 2022.

Vissa aktiviteter har p.g.a. vakans påverkat planeringen för 2022 och har varit tvunget att skjutas på, exempelvis arbetet med att införa en ny inköpsorganisation och införandet av ett e-handelssystem. Arbetet med dessa frågor kommer fortsatt att intensifieras under 2023. I frågan kring e-handelssystem är Arboga kommun beroende av Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF) då de samordnar upphandlingen och vad övriga kommuner prioriterar men där vi kommer fortsättningsvis lägga vårt fokus. Andra områden som behöver tas upp på nytt 2023 är översyn av finansiella mål med avseende på god ekonomisk hushållning, ta fram riktlinjer för taxor i form av ett styrdokument samt leasing.

Ny ekonomichef rekryterad 1 oktober 2022 då tidigare ekonomichef tillträtt som kommundirektör.

HR

HR-enheten har under året genomfört ett antal övergripande utvecklingsprocesser. Arbetet med att se över chefers organisatoriska förutsättningar för att kunna utöva ett gott ledarskap har genomförts med stöd av metodverket Chefoskopet. Politiker, kommunledningsgruppen och samtliga chefer har involverats i arbetet som pågick under året. Vidare har implementering och

utbildning för chefer, arbetsledare och skyddsombud skett i det nya digitala verktyget Opus som ska fungera som stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet med att påminna och upplysa medarbetare om vikten av att rapportera arbetsskador och tillbud har också genomförts via olika informations- och utbildningsinsatser.

En kompetensförsörjningsstrategi togs fram under våren och under hösten har kompetensutvecklingsplaner för respektive förvaltning och bolag arbetas fram.

Firande av 25-års jubilarerna har i år kunnat genomföras, efter två års uppehåll på grund av pandemin.

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och satsa på hälsofrämjande insatser har fortsatt under året. Kommunen höjde friskvårdsbidraget till 2000 kronor per medarbetare och år och valde att ansluta sig till en hälsoportal där ett stort antal friskvårdsaktiviteter erbjuds. Personalutvecklaren har genomfört inspirationsträffar med kommunens hälsoinspiratörer som ska fungera som en förlängd arm ut i verksamheterna och inspirera till hälsa och välmående.

För att komma tillrätta med de ökade sjuktalen har ett strukturerat kartläggningsarbete påbörjats för att identifiera arbetsplatser med risk för högre sjukfrånvaro med hjälp av den data kommunen har tillgång till. Arbetet med att minska sjukfrånvaron har fortsatt under hösten och kommer fortsätta även framåt.

Tillsammans med lönekontoret har en digitaliserad anställningsprocess implementerats under våren. Det innebär att hela anställningsförfarandet genomförs digitalt. Många av befintliga personalakter har scannats in och arbetet kommer fortsätta nästa år så att allt blir helt digitaliserat.

Beslutsstödsystemet Hypergene personal har i slutet av året öppnat upp så chefer och andra nyckelpersoner får ut statistik och personalnyckeltal som är relevanta att följa upp.

Inom det systematiska arbetsmiljöarbetet har sex pulsmätningar genomförts under året för att fånga upp den psykosociala och organisatoriska arbetsmiljön. Fördjupningsfrågor har även lagts till gällande likabehandling, arbetsbelastning och HME (Hållbart medarbetarindex).

Näringsliv och turism

Återigen ett annorlunda år i verksamheten och med byte av näringslivschef och verksamheten som har hållit en hög aktivitetsgrad.

Företagsbesök:

Under året har 10 företagsbesök genomförts tillsammans med delar av kommunledningen. Dagligen och veckobaserat sker sammanlagt hundratals dialoger, möten och samtal med företag, företagare och näringsliv i Arboga. Det genomförs också ett stort antal samtal med företag som är intresserade av kommunen men ännu inte har etablerat sig i Arboga kommun.

Säkerhet och trygghet:

Fortsatt samarbete med polis och säkerhetssamordnare på ett flertal områden. Under våren har en samverkan startats utifrån otrygghet på Resecentrum. Ett teammöte har genomförts där alla som har fastighetsansvar i och i kring fastigheten Resecentrum deltog tillsammans med arbetsgivare och företagare med verksamhet i fastigheten, Trafikverket, samt företag som har skötsel och städning åt Trafikverket. Samverkan fortsätter löpande med ett tätare samarbete mellan fastighetsägaren Sturestaden, säkerhetssamordnare, Polis samt näringslivsenheten. Möten med konceptet "Säker Handel" har genomförts vid tre tillfällen under våren. Två gånger i område Bensingatan/Oljevägen för personal och företagare samt en gång i område Hjälmare kanal, där företagare med personal deltog.

Lokalt företagsklimat:

Svenskt näringslivs undersökning visar samma resultat som förra året. De tre enkätfrågor som fått lägst betyg är: skolans kontakter med lokala näringslivet, upphandling och tillgång till relevant kompetens. Tillsammans med Samhällsbyggnadsenheten har Näringsliv & turism engagerat sig i Arbogas elnätssituation och verkat för förbättrad handläggning och ökad förståelse kring kommande uppgradering av regional- och lokalnät. Under året har enheten i princip varje vecka haft samtal med företag som planerar för nyetableringar i Arboga med omnejd.

Nöjd kundindex (NKI) – Löpande Insikt:

Årets resultat är det bästa hittills för Arboga, NKI uppgår till 83, vilket är en mycket bra nivå. Resultatet visar dessutom på en positiv utveckling övre tid. Högst omdöme ges Bemötande, med ett index på 86. Resultatet placerar Arboga kommun på 13:e plats i hela Sverige och en 3:e plats bland de 54 kommuner som är anslutna till Stockholm Business Alliance (SBA).

Samtliga serviceområden har ett index mellan 80 - 86. Sett till myndighetsområden ges Mark (92) högst betyg, medan Bygg (75) ges lägst betyg.

Svarsfrekvensen uppgår till 48 procent. Det är en godkänd nivå som ger ett tillräckligt underlag för att ta beslut om åtgärder och sätta upp mål.

Företag i Arboga:

Antal företag med F-skatt har ökat sedan halvåret men minskat jämfört samma period förra året. I kommunen fanns det vid årets slut 1 290 företag (motsvarande mätning 2021 var 1 341). Antalet Aktiebolag har ökat men Enskild näringsverksamhet har minskat. Av dessa är 609 aktiebolag.

Antalet aktiva företag per tusen invånare i Arboga var 91,53 (helår 2021: 95,14) och för länet i övrigt exklusive Västerås ligger nivån på 80,11 (helår 2021: 84,10).

Vid avstämningsdag fanns det 74 nya företag som startats (med F-skatt) under 2022 i Arboga. Av dessa var 38 aktiebolag. Totalt i Västra Mälardalen startades det 255 företag under året.

UF-företag:

Under läsåret 2022/2023 registrerades 22 UF-företag. Företagen startas upp under hösten och drivs under läsåret med avslutning och avregistrering under våren.

Rekordsiffror för Arbogas besöksnäring under 2022

Ett flertal - och ökat antal besöks- och turistevenemang har kunnat genomföras under 2022 – och flera av dem med rekordhögt deltagande. Antalet gästnätter har sin högsta siffra hos SCB sedan deras mätansvar började. Vårt valda mätvärde kring besökare går över målsättningen på 100 000 personer. Både Medeltidsdagarna och Jul i Arboga hade betydligt fler besökare än tidigare år.

Marknadsföring av Arboga plats för inspiration har skett på lokal-, regional- och riksnivå.

Ökad satsning på digital kommunikation med release av ny besökswebb: visitarboga.se och tillhörande Instagramkonto. Kampanjer under året har bland annat varit inriktad på att lyfta fram Arbogas som en historisk stad med unika handel. Det resulterade i att det var en kraftig ökning i antalet bokade bussgrupper som besökte Arboga under sommaren 2022.

Närhet till natur- och friluftsliv har varit fortsatt viktiga reseanledningar för många vilket resulterat fortsatt stort antal husbilar på ställplatser i kommunen. Hotellen i kommunen rapporterar också en mycket bra beläggning, speciellt under sommarperioden. Enheten har fortsatt att stärka hela kommunens marknadsföringsbehov. Arbogas lokala pärlor, som promenadstråk, naturupplevelser, historiska vandringar, unika butiker med mera, har lyfts kontinuerligt under året i diverse digitala och traditionella forum.

Samhällsbyggnad

Verksamhetens fokus på att leverera attraktiva bostäder och etableringsmark har intensifierats under året. Samtidigt som arbetet för att synliggöra kommunens goda arbete genom framtagandet av ny webbplats och arbetet med digitalisering av detaljplaner fortsätter.

Arbetet med att följa upp översiktsplanen har påbörjats och ska ligga till grund för kommunens framtagande av planeringsstrategi under den kommande mandatperioden.

Arbetet med att ta fram detaljplaner för att erbjuda varierande bostäder för kommuninvånaren samt för att attrahera nya invånare fortsätter.

- Detaljplan för Vasagymnasiet och Kastanjen har vunnit laga kraft. Detaljplanen möjliggör för ca 25 bostäder öster om Vasagymnasiet.

- Detaljplan för Syrenen 1 och 2 antogs under hösten 2022 och detaljplanen möjliggör för uppförande av bostäder i form av flerbostadshus. Planen är flexibel och möjliggör uppemot 100 bostäder.

- Fyra tomter har sålts i Södra Brattberget (Istiden 1, Istiden 2, Karbon 1, Krita 1)

- Två tomter har sålts i Götlunda (Holmsätter 1:69 och Holmsätter 1:71)

Under året har ett fortsatt arbete skett med den interna kartportalen som är ett handläggningsverktyg för tjänstemän inom förvaltningar, bolag och myndighetsförbundet. Enheten har även initierat ett arbete med att skapa ett nätverk för utveckling och ajourföring av den interna kartan.

Arbete har pågått under hösten med den externa Arbogakartan som kommer att släppas i och med kommunens nya webbplats.

Samhällsbyggnadsenheten har påbörjat arbetet med att ta fram ett planprogram för den blivande stadsdelen Norra Skogen och beräknas pågå fram till kvartal 3, 2023. Planeringen av markområdet som omfattar ca 86 ha mark för bostäder, LSS-bonde, skola och annan samhällsservice. Arbetet med projektets inriktning och omfattning har genomförts under året, pågående är utredningsfas av buller, naturvärden och fornlämningar som ska utredas vidare.

Arbetet med detaljplanen för Ärlan 12 med flera, nya Gäddgårdsskolan, fortlöper och detaljplanen är antagen i november. Den nya detaljplanen möjliggör för totalt 13 000 kvadratmeter byggnadsarea och upp till 20 meters nockhöjd.

Arbetet med planläggningen av Åbrinken har under året återupptagits efter att ha legat vilande. Den nya inriktningen är att planlägga etapp 3 och 4 tillsammans då det bedöms öka chanserna att upphäva strandskyddet. Området är komplext och det finns flera faktorer som behöver hanteras och intressen som ska vägas mot varandra. Nästa steg i arbetet är att titta vidare på en lokaliseringsanalys samt naturvärdesinventering.

Planberedskapen för industrimark är god och ytterligare mark för framtida industrimark har köpts in för att ta höjd för en framtida planering och för att möta upp marknadens efterfråga på attraktiv etableringsmark.

- Ett köpeavtal och tre markanvisningsavtal har tecknats för tomter inom Sätra Nordväst, intresset för att etablera sig i Sätraområdet är bra, men intresset har avtagit något dels p.g.a. osäkerheten gällande materialkostnader.

- Ett markanvisningsavtal har tecknats för del av fastigheten Koberg 2:1 (Marieborgsområdet)

- En industrifastighet har sålts i industriområdet Sätra Nordväst Norra Skogen 1:66

Digitaliseringen av detaljplaner är ett arbete som pågår och som förväntas avslutas under första halvåret 2023. Den tidigare prognosen för färdigställande av projektet var under våren 2022 men har försenats av tekniska utmaningar i digitaliseringsprocessen.

Måluppfyllelse

Nämnderna och styrelserna har egna mål och mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Till målen i styrmodellen finns mätningar där syftet är att kunna följa mätningens resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Till mätningarna finns det ett målvärde för varje år.

Måluppfyllelsen har tre nivåer helt uppfylld, delvis uppfylld, inte uppfylld. Mätningar bedöms utifrån fyra nivåer målvärde uppnått, nära målvärde och ej accepterat värde. Om inget mätning finns anges inget värde angivet.

Strategiskt område Inspirerande livsmiljö

Kommunfullmäktiges mål: Arboga växer och utvecklas

Nämndens mål 1: Arboga har en väl utbyggd och fungerade infrastruktur

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Arboga kommun har en väl utbyggd infrastruktur är en förutsättning för en hållbar tillväxt i kommunen. Utbyggnad och underhåll av kommunens infrastruktur genomförs kontinuerligt. Infrastruktur kräver stora investeringar och därför måste insatser prioriteras efter den samhällsnytta de bedöms tillföra. Ryssland invasion av Ukraina har skapat ytterligare påverkan, på kort sikt ses ökade kostnader för drivmedel, kemikalier och el. På längre sikt måste kommunstyrelsen förbereda sig för att det kan bli brist på varor och tjänster.

Viktiga händelser:

- Kommunstyrelsens utvecklingsdag med fokus på samhällsbyggnadsfrågor
- Storgatan, projektet innefattar både renovering av gatustruktur samt utbyte av befintliga VA- ledningar.
- Reparationsarbete av vägbanken på Västerleden
- Etableringsområde Sätra
- SO - Etableringsmark 15 hektar
- NV - 13 tomter klara till försäljning där ett köpeavtal och tre markanvisningsavtal har tecknats för tomter inom området
- SV - Etableringsmark 6 hektar

Renovering av ledningsnätet pågår, Svenskt vatten rekommenderar en renoveringstakt av dricksvattenledningsnätet på 0,7 procent. Under året har cirka 560 meter dricksvattenledningar

renoverats vilket motsvarar en renoveringstakt på cirka 0,4 procent. Några viktiga ledningsrenovering under året är Norra Långgatan och Storgatan (pågår).

Beläggningsarbeten planeras och utförs enligt beläggningsprogram men med korrigeringar utifrån samplanering med VA-renoveringsarbeten och övriga ledningsägare i så stor utsträckning som möjligt. Under året har de större projekten har legat på huvudgator och större lokalgator som har stora trafikmängder och högt slitage.

Framtid:

Arboga Kommunalteknik fortsätter att genomföra planering för driftutförande av den befintliga infrastrukturen pågår kontinuerligt. En rad projekt och aktiviteter är pågående och kommer att säkerställa en fungerande infrastruktur. Den långsiktiga planeringen utförs bland annat genom att inarbeta nödvändiga åtgärder i den strategiska- och ekonomiska flerårsplaneringen.

Arboga Vatten och Avlopp AB deltar årligen i Svenskt vattens "hållbarhetsindex" där vi kan se att precis som andra små VA-organisationer i Sverige står vi inför stora utmaningar i framtiden. Undersökningen visar att Sveriges VA-organisationer behöver dimensioneras för ett betydligt större kundunderlag än bolaget har idag för att hantera de framtida utmaningarna. Verksamheten är redan idag inför stora utmaningar genom flera stora projekt som exempelvis kommunala omvandlings- och exploateringsområden och behovet av förnyelsearbete av vårt ledningsnät och verk, detta är några exempel på vad bolaget resursmässigt inte kommer att klara av självständigt. Därför är beslutet att bilda ett driftbolag tillsammans med Kungsör välkommet för få möjlighet att utveckla en mer hållbar och uthållig organisation.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
1:1 Förnysetakt dricksvattenledningsnätet	0,9%	0,5%	0,4%	0,4%	0,7%		→
1:2 Gatuunderhåll, m2	28 600	23 300	38 700	31 730	30 000		→

1:1 Förnysetakt dricksvattenledningsnätet

Egen mätning årligen av förnysetakten på dricksvattenledningsnätet.

Kommentar:

Nuläge:

Arboga Vatten och Avlopp AB ska upprätthålla statusen på VA-anläggningen och medverka till samhällsbygget av kommunen. Vi är aktiva i planeringen av nya bostad- och industriområden i kommunen. För att upprätthålla en hög driftsäkerhet och trygga leveranser med få störningar för våra kunder och miljön, arbetar vi med förnyelse av våra ledningsnät och övriga anläggningar. Förnysetakten behöver öka. Arbetet under året är delvis uppfyllt genom de projekt som genomförts och de som pågår.

Framtid:

Bolaget deltar årligen i Svenskt vattens "hållbarhetsindex" där vi kan se att precis som andra små VA organisationer i Sverige står vi inför stora utmaningar i framtiden. Undersökningen visar att Sveriges VA-organisationer behöver dimensioneras för ett betydligt större kundunderlag än bolaget har idag för att hantera de framtida utmaningarna.

Verksamheten är redan idag inför stora utmaningar genom flera stora projekt som exempelvis kommunala omvandlings- och exploateringsområden och behovet av förnyelsearbete av vårt ledningsnät och verk, detta är några exempel på vad bolaget resursmässigt inte kommer att klara av självständigt.

Därför är beslutet att bilda ett driftbolag tillsammans med Kungsör välkommet för få möjlighet att utveckla en mer hållbar och uthållig organisation.

1:2 Gatuunderhåll, m2

Egen mätning årligen av antal kvm yta som fått ny beläggning. För att upprätthålla nivå på gatuunderhållet krävs ny beläggning på 30 000 m2 yta per år.

Kommentar:

Nuläge

Arboga Kommunalteknik AB har uppdraget för att det finns en väl utbyggd och fungerande infrastruktur som är en förutsättning för en hållbar tillväxt i kommunen vilket kräver stora investeringar. Behovet finns och insatser prioriteras efter den samhällsnytta de bedöms tillföra.

Lika viktigt som att bygga ut och förbättra infrastrukturen inom kommunen är det att sköta om det som redan finns. I kommunen finns ett eftersatt beläggningsunderhåll som bolaget arbetar för att komma i fas med.

Väsentliga händelser

Under året har stort fokus legat på huvudgator och större lokalgator som har stora trafikmängder och högt slitage.

Framtid

Beläggningsarbeten planeras och utförs enligt beläggningsprogram men med korrigeringar utifrån samplanering med VA-renoveringsarbeten och övriga ledningsägare i så stor utsträckning som möjligt.

Då det är blandad kvalitet på befintlig beläggning är det svårt att i den övergripande planeringen avgöra vilken typ av åtgärd som är möjlig inom många områden.

Nämndens mål 2: I Arboga finns områden för varierande boendemiljöer

Bedömning

Trend

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
2:1 Planberedskap bostäder		32	30	16	21		↘
2:2 Planberedskap övriga bostadsbyggande			10 000	20 000	2 300		↗

2:1 Planberedskap bostäder

Antalet småhustomter som finns planlagda eller i ett planförslag som passerat samråd. Egen mätning, årligen.

2:2 Planberedskap övriga bostadsbyggande

Antal kvadratmeter bruttoarea BTA. Bruttoarean är summan av alla våningsplans area och begränsas av de omslutande byggnadsdelarnas utsida utan hänsyn till behov av p-tytor och natur. BTA som finns planlagd eller i förslag till detaljplaner som passerat samråd. Egen mätning, årligen.

Nämndens mål 3: Arboga växer som besöksmål

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Arboga ska vara en inspirerande plats med tydlig kulturell och historisk profil, som erbjuder ett stort utbud av upplevelser till både boende och besökare. Marknadsföringen ska bidra till att skapa en lockande bild av Arboga som infrias och förmedlas vidare.

Viktiga händelser:

- Utveckling av besöksmål och besöksnäring
- Destinationswebb för Arboga kommun har startat på hemsidan för att flera ska upptäcka och ta del av vad som går att uppleva och göra i Arboga kommun
- Turistbyrån har sommaröppet med turistvärdar juni, juli och augusti. Det innebär mer tid till utvecklingsarbete tillsammans med företag och föreningar.
- Ett flertal - och ökat antal besöks- och turistevenemang har kunnat genomföras under 2022 – och flera av dem med rekordhög deltagande. Antalet gästnätter har sin högsta siffra hos SCB sedan deras mätansvar började. Både Medeltidsdagarna och Jul i Arboga hade betydligt fler besökare än tidigare år.

Framtid:

Förmedla bra information om besöksutbudet. Genom att nå både boende och besökare både fysiskt och digitalt. Vara uppmärksamma på trender, och händelser i regionen och informera näringen om densamma. Sträva efter ett gott värdskap som bidrar till en positiv upplevelse av Arboga.

Fortsätta att marknadsföra Arbogas lokala pärlor, som promenadstråk, naturupplevelser, historiska vandringar, unika butiker med mera, har lyfts kontinuerligt under året i diverse digitala och traditionella forum.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
3:1 Andel detaljhandel per 10 000 invånare		66	63	66	66		→
3:2 Antal besökare på sevärdheter		91 129	75 601	103 000	100 000		↗
3:3 Gästnätter	33 000	44 000	54 000	59 000	40 000		↗
3:4 Ställplatser husbilar		1 475	2 046	1 920	2 000		↘
3:5 Försäljningsindex	83	83	84	81	81		↘

3:1 Andel detaljhandel per 10 000 invånare

Mätningen visar bland annat på relationen mellan turism och handel. Måttet används av Handelns Utredningsinstitut, HUI. Egen mätning årligen genom siffror från UC.

3:2 Antal besökare på sevärdheter

Sammanlagda besökarantalet från Trefaldighetskyrkan, Ekbacksbadet, Arboga Museum, Robotmuseet samt turistbyrån. Egen mätning årligen.

3:3 Gästnätter

Gästnätter och inkomsterstatistik. Mätning via SCB.

3:4 Ställplatser husbilar

Målvärdet avser antalet besök/gästnätter på kommunens ställplatser. Mätningen baseras på de ställplatser som finns vid Arboga golfklubb, Hjälmare docka, Lungers hamn och Jädersbruk. Ställplatser finns även vid Bergmansparken men där utförs ingen mätning. Egen mätning, årligen.

3:5 Försäljningsindex

Handelns utredningsinstituts försäljningsindex för dagligvaror och sällanköpsvaror (faktiskt omsättning dividerad med försäljningsunderlag), årligen.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga är tryggt och inkluderande

Nämndens mål 4: Arboga är tryggt och inkluderande

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Arboga kommun arbetar för att det ska vara tryggt att bo, vistas och verka i kommunen. Upplevelsen av att bo i en trygg stad är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten. Trygghet och säkerhet är en viktig del i Arboga kommuns varumärke och kan påverka en rad olika områden så som exempelvis priserna i ett bostadsområde eller att en kommun som upplevs som trygg och välmående, lockar till inflyttning och exploatering av nya företag.

Att ha möjlighet att röra sig fritt i offentliga miljöer exempelvis på torg och i parker, är en förutsättning för att kunna ta del av samhällsaktiviteter och upprätthålla sociala kontaktnät. Arboga erbjuder ett rikt föreningsliv med en mångfald av aktiviteter och verksamheter för alla åldrar. Mötesplatser är viktiga för den upplevda tryggheten. Att få möjlighet att mötas och lära känna varandra skapar förståelse både över generationsgränser och mellan olika befolkningsgrupper.

Totalt antal anmälda brott från januari till november månad 2022 var 1360. Detta är en ökning med 70 anmälda brott jämfört med 2021 som under samma period landade på 1290 anmälningar. Blickar man ytterligare två år tillbaka på år 2020 och 2019 var det 1604 anmälningar 2020 och 1872 anmälningar 2019. Jämför man 2022 med år 2020 och 2019 ser vi en nedåtgående trend. En av anledningarna till lägre antal anmälningar 2021 tros vara konsekvenser av covid, där man bland annat kan se att våldsbrott i offentlig miljö minskade markant men nu verkar återgå mot tidigare nivåer.

Strategin för ett tryggare Arboga är att samverka med andra trygghetsskapande aktörer. Tillsammans inom Förebyggande rådet deltar kommunens olika förvaltningar, bolag, säkerhetssamordnare, Polis och handelsförening för att ta ett helhetsgrepp om trygghetsfrågor. Den lokala polisen är en central aktör i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Kommunen och Polisen har en väldigt god upprättad samverkan.

En metod som kommunen sedan några år tillbaka valt att nyttja och som fortsätter att utveckla är EST (Effektiv samordning för trygghet). Att i samverkan arbeta med gemensamma lokala lägesbilder som bygger på rapportering i kommunens kartläggnings och analysystem för otrygga platser och brott, men även på samverkan med olika samhällsaktörer så som näringsidkare, civilsamhället och Polisen. Ett kunskaps och faktabaserat arbetssätt som höjt nivån på kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete och där Arboga kommun i flertalet fall lyfts fram som ett gott exempel nationellt.

Försök med ordningsvakter genomfördes under fyra veckor i september och oktober månad. Syftet var att arbeta förebyggande mot ordningsstörningar i olika identifierade områden i centrala Arboga samt att genom åtgärden arbeta trygghetsskapande. Utvärdering visar ett positivt utfall med genomförande av trygghetsskapande insatser.

Arbetet med att motverka osund konkurrens inom näringslivet har fortsatt i samordning mellan säkerhetssamordnaren, Polis och Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Vid flera tillfällen har gemensam tillsyn genomförts med gott resultat. Säkerhetsutbildningar har anordnats för näringslivet i syfte att ge stöd och råd kring brottsförebyggande arbete.

Att känna sig trygg och uppleva studiero är avgörande för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för sin utbildning. Alla som arbetar i skolan ska bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor, aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Säkerhetssamordnaren i samverkan med Polisen har under året genomfört ytterligare utbildning/övning kring väpnat våld i skolmiljö. Syftet är att öka medvetenheten inom området och den mentala förberedelsen för att liknande händelser kan ske även i Arbogas skolor. Dessa utbildningar riktar sig till samtlig personal som arbetar på skolorna.

Viktiga händelser:

- Medborgardialoger/trygghetsdialoger har genomförts i centrummiljön
- Fortsatt gemensamt förebyggande arbete mot klotter, detta med gott resultat där vi ser att klottret hålls tillbaka.
- Försök med ordningsvakter genomfört med positivt utfall
- Fokusgrupp Resecentrum upprättad för att arbeta trygghetsskapande på platsen/området
- Framtagande av riktlinje hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda i Arboga kommun
- Säkerhetssamordnaren tillsammans med Polisen har genomfört utbildning i väpnat våld i skolmiljö, pågående dödligt våld (PDV)
- Polisanmälda brott börjar importeras i Embrace för en ännu bättre lokal lägesbild som är ett beslutsunderlag till många av de förebyggande åtgärder som görs i kommunen och i samverkan med andra aktörer

Framtid:

Löpande arbete med att uppfylla medborgarlöftet för 2023.

Planera och genomföra säkerhetsutbildning för KF om hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda i Arboga kommun.

Fortsatt arbete med att utbilda/öva kring väpnat våld i skolmiljö.

Fortsatt utveckling av kommunens lägesbilsarbete (EST).

Fortsatt arbete med gemensam tillsyn (Osund konkurrens).

Fortsatt arbete med bakgrundskontroller vid försäljning av kommunal mark.

Ny lagstiftning om att kommuner skall arbeta brottsförebyggande träder troligen i laga kraft innan sommaren 2023. Vissa anpassningar i upparbetat brottsförebyggande arbete kan komma att behöva göras.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
4:1 Barnperspektivet i kommunens verksamheter		52,0%	52,0%	52,0%	60,0%		→
4:2 Renhållning							-

4:1 Barnperspektivet i kommunens verksamheter

Att ett barnrättsperspektiv finns i samtliga av kommunens verksamheter. Med barnrättsperspektiv menas att barnets bästa ska finnas med som en ledstjärna i allt arbete som utträttas i kommunen.

Mätningen hämtas från undersökningen Liv och Hälsa ung, fråga 61, Stämmer bra eller ganska bra att man vet vad barnkonventionen innehåller.

Procentandel i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

4:2 Renhållning

Antal insamlade sopsäckar som används för att plocka skräp exklusive papperskorgar.

Mätningen genomförs av Arboga Kommunalteknik AB under en vecka per år för ett avgränsat område.

Kommentar:

Mätningen är inte genomförd under 2022.

Nämndens mål 5: I Arboga finns inkluderande och tillgängliga miljöer

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nuläge:

Arboga kommun ska vara en kommun för alla kommuninvånare och besökare. Alla invånare ska känna att de är delaktiga i det lokala samhället. Tillgänglighet betyder att alla invånare ska ha möjlighet att leva ett aktivt liv på lika villkor. För att alla människor ska kunna ta del av och

besöka verksamheter och lokaler är det viktigt att lokaler, byggnader, utemiljö, information och olika verksamheter är tillgängliga.

I pågående detaljplaner beaktas frågor gällande trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet. Varje planbeskrivning har ett avsnitt där frågor som rör tillgängligheten för aktuellt område genomgås. Vid planering och genomförande av investeringar och exploateringar beaktas alltid de tre delområdena och kostnadsberäkningar tas upp i den ekonomiska kalkylen.

Viktiga händelser:

- Renovering av Storgatan är pågående
- Ombyggnation av Västerleden är genomförd
- Sättra Nordväst pågår
- Trafiklösning Kungsörsvägen/Flygvägen genomförd

Framtid:

Arboga olika miljöer fortsätter att utformas och är tillgängliga att alla invånare ska ha möjlighet att leva ett aktivt liv på lika villkor. Vid planering och genomförande av investeringar och exploateringar beaktas alltid de tre delområdena och kostnadsberäkningar tas upp i den ekonomiska kalkylen

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
5:1 Trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		→

5:1 Trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet

I all om och nyproduktion beaktas trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet uttryckt i %.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga är klimatsmart

Nämndens mål 6: Arboga kommun är en klimatsmart organisation

Bedömning	Trend
	↘

Kommentar:

Nuläge:

Energianvändning i Arboga kommuns fastigheter ska minska. När byte av ventilationsaggregat och värmepumpar genomförs så ersätts de av moderna energisnåla komponenter.

För att bli en mer klimatsmart organisation arbetar förvaltningen bland annat med digitalamöten, användandet av miljövänliga transporter och källsortering avfall och komposterar.

Transporter av personer och varor står för en stor del av energianvändningen. Det vanligaste transportmedlet är bilen. Arboga tillhandahåller olika typer av miljöfordon för uthyrning samt el-cyklar för lån till kommunens verksamheter. Vid avvecklingen av kommunens bilpool försämrades mätvärdet utfallet för antal miljöbilar.

Viktiga händelser:

- Öka följsamheten till miljökrav vid upphandling av fordon
- Fortsatt deltagande i projektet "Fossilfritt 2030"
- Fastigheterna värms med fjärrvärme, som till stor del utgörs av spillvärme och biobränsle
- Vid projektering och nybyggnation av verksamhetslokaler ställs krav för att uppnå möjlighet till certifiering enligt miljöbyggnadskrav
- Systemtekniska lösningar i fastigheterna med fokus på låg energiförbrukning
- I verksamhetslokaler har inomhustemperaturer sänkts och ventilationen har minskats under de tider som ingen vistas i lokalerna. Sänkningen av temperaturen omfattar inte skolor och äldreboenden.
- Mätning av koldioxidekvivalenter på inköpta volymer av livsmedel följs upp månadsvis av kostenheten

Framtid:

Vid upphandling av fordon ska andelen rena och energieffektiva fordon öka enligt antagna EU-regler från 1 juni 2022.

Kommunstyrelseförvaltningen fortsätter erbjuda olika typer av miljöfordon för uthyrning samt el-cyklar för lån till kommunens verksamheter. Tjänsteresor utanför tätorten ska i första hand genomföras via kollektivtrafiken. Förvaltningen fortsätter att beakta möjligheten att genomföra digitalamöten internt och externt.

Vid projektering och nybyggnation av verksamhetslokaler eftersträvas certifiering enligt miljöbyggnadskrav.

Att fortsätta arbetet med att skydda miljön vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det naturliga kretsloppet ska värnas. Användningen av energi och material ska begränsas. Arboga deltar i fortsättningen av projektet fossilfria och effektiva kommunala transporter – Fossilfritt 2030

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend

6:1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter	14.1	20.2	18.2	13.8		→
6:2 Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	22,2%	30,0%	30,0%	30,0%		-

6:1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter

Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter uttryckt i gigawattimmar. Energiförbrukningen ska minska med 1 % årligen, användningen uttrycks i %, egen mätning årligen. För år 2020 kommer det att finnas ett utfall av energianvändningen i kommunens fastigheter. Utfallet av mätningen blir årets mätvärde och underlag för beräkning av målvärdet för år 2021. Ny mätning från 2020.

Kommentar:

Äldreboendena Strömsborg och Trädgården har genomgått en omfattande ROT-renovering under 2022, de var tomställda under cirka 5–6 månader vilket minskat förbrukningen.

6:2 Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)

Antal fossiloberoende personbilar samt lätta lastbilar i kommunorganisationen delat med totala antalet personbilar och lätta lastbilar i kommunorganisationen. Med fossiloberoende menas bilar som har möjlighet att köra på ett bränsle från förnybara källor men som inte nödvändigtvis gör det hela tiden. Bilar av typerna gas (CNG, biogas, naturgas, metangas), el, E85, laddhybrid (förutsatt att de kan laddas med sladd), vätgas samt bilar godkända av tillverkaren att köras på HVO100 (syntetisk diesel med förnybart ursprung) är inkluderade. Källa: Miljöfordon Sverige

Utfall 2022 är värde från 2021 (inget nyare mätvärde finns tillgängligt).

Nämndens mål 7: I kommunens verksamheter erbjuds hållbara måltider

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

I Arboga kommunen främjar kostenheten en hälsosam livsstil med bra matvanor hos sina gäster. Kostenheten erbjuder goda, vällagade, säkra, omväxlande och näringsriktiga måltider med minimal påverkan på miljö och klimat.

Kostenheten är sedan 1 april en enhet inom Arboga Kommunalteknik AB.

Det oroliga läget i vår omvärld har drivit upp livsmedelspriserna till historiska nivåer under 2022. Det finns en stor osäkerhet kring hur det kommer påverka den rörliga produktionskostnaden för måltiderna och påverka varuförsörjning, produktionskostnader under året men även i framtiden.

Viktiga händelser:

- Under året har kostenheten försökt göra avrop av ekologiska, svekologiska och etiska livsmedel i den mån det varit i balans med tillgång och ekonomi. Prisbilden för råvaror har till viss del påverkat menyplanering och utbud i måltiderna men utan att tumma på kvalitet eller näringsmässig sammansättning. Dock har det varit omöjligt att ligga kvar på den höga andel av ekologiska inköp samt inom vissa produktområden när det gäller andel inköp av svenska livsmedel.
- Enheten arbetar kontinuerligt med receptutveckling samt matsedelplanering för att succesivt minska totala inköp av kött Svenska livsmedel väljs där det finns tillgång och i balans med ekonomi.
- Ett projekt att minska matsvinnet i alla led pågår under hela 2022 och uppföljning genomförs per kök. Genom erfarenhetsutbyte och goda exempel inom den egna verksamhet samt inspiration från andra kommuner arbetar kostenheten vidare med att hitta långsiktiga arbetsrutiner som bidrar till minskat matsvinn i alla led.

Framtid:

Det oroliga läget i vår omvärld har drivit upp livsmedelspriserna till historiska nivåer under 2022. Det finns en stor osäkerhet kring hur det kommer påverka den rörliga produktionskostnaden för måltiderna, påverka varuförsörjning och produktionskostnader.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde	Bedömning	Trend
7:1 Andelen inköpta svenska livsmedel	66%	64%	64%	64%	70%		↘
7:2 Klimatavtryck av inköpta livsmedel	1.6	1.5	1.5	1.5	1.5		→
7:3 Matsvinn	5,1%	7,1%	7,6%	5,5%	7,8%		↗

7:1 Andelen inköpta svenska livsmedel

Mätning av andelen svenska livsmedel i förhållande till totalt inköp av livsmedel, uttryckt i %.

Kommentar:

Kraftigt skiftande priser under året på svenska livsmedel samt ekologiskt gör att total status hamnar under målvärdet.

7:2 Klimatavtryck av inköpta livsmedel

Mätning av klimatavtryck av inköpta livsmedel, uttryckt i kg CO₂e per kg inköpta livsmedel.

Kommentar:

Mätning av koldioxidekvivalenter följs upp månadsvis. Klimatpåverkan (CO₂e/kg livsmedel) är i nivå grön.

7:3 Matsvinn

Mätning av svinn från mat som ställs fram i serveringen men som slängs innan den når matgästens tallrik. Mäts i % av mängd tillagad mat.

Kommentar:

Projekt att minska matsvinnet i alla led pågår under hela 2022 och uppföljning genomförs per kök. Genom erfarenhetsutbyte och goda exempel inom den egna verksamhet samt inspiration från andra kommuner arbeta kostenheten vidare med att hitta långsiktiga arbetsrutiner som bidrar till minskat matsvinn i alla led.

Strategiskt område lärande och arbete

Kommunfullmäktiges mål: I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

Nämndens mål 8: I Arboga finns intresse för entreprenörskap bland unga

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nuläge:

För Arboga kommun och regionens framtid är det viktigt att satsa på de unga för en långsiktig kompetensförsörjning. Ett flertal samarbeten finns och strategin är att höja intresset för entreprenörskap och arbetsmarknadskunskap.

Ung företagsamhet (UF) ger ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. På Vasagymnasiet erbjuds alla elever möjligheten till ett UF-år.

I Arboga och Västra Mälardalen finns ett flertal projekt både med skola och externa aktörer för att unga ska stå förberedda för framtiden. Men även för att regionens företag ska trygga sin framtida kompetensförsörjning. Näringslivsenheten deltar i ett flertal projekt som drivs tillsammans med skola och externa aktörer.

Viktiga händelser:

- Academy Adventure Leader, projektet har avslutats i förtid på grund av pandemin och läget i Ukraina.
- Framtidens företagare. Projektet "Framtidens Företagare" genomförs i hela Västmanland och är en möjlighet för ungdomar i årskurs 8–9 och årskurs 1 för gymnasiet att skapa sitt eget sommarjobb med hjälp av en egen affärsidé. Ambitionen var att starta upp projektet igen under år 2022 men under den pågående pandemin så återkommer projektet tidigast år 2023.
- Ung Företagsamhet (UF). På Vasagymnasiet erbjuds alla elever att läsa ett UF-år. Under läsåret 2022 - 2023 registrerades 22 UF-projekt.

Framtid:

Fortsatt samverkan mellan näringslivsenheten, Vasagymnasiet, UF Västmanland och Teknik College för att öka intresset för entreprenörskap bland unga.

Under hösten då eleverna i årskurs 8 har arbetslivsvecka samverkar enheten med studie- och yrkesvägledning hos Gäddgårdsskolan och Stureskolan. Näringslivsenheten tillsammans med lokala företag besöker eleverna och informerar om respektive verksamhet.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
8:1 Skolans kontakt med det lokala näringslivet	3.8	3.1	2.8	2.9	4.0		→

8:1 Skolans kontakt med det lokala näringslivet

Svensk Näringslivs enkätundersökning gällande skolans kontakt med det lokala näringslivet.

Nämndens mål 9: Skolmåltider är en del i det livslånga lärande

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nuläge:

Enligt Arboga kommuns riktlinjer främjar kostenheten en hälsosam livsstil med bra matvanor hos enhetens gäster. Kostenheten erbjuder goda, vällagade, säkra, omväxlande och näringsriktiga måltider med minimal påverkan på miljö och klimat.

Viktiga händelser:

- Ett utvecklingsarbete har påbörjats med köken för att skapa en modell för kvalitetsutveckling utifrån tre huvudområden:

- Handlingsplan för minskat matsvinn (fortsättning från föregående år)
- Gästdialog för ökad kunskap och medvetenhet om hållbara måltider
- Smarta lager i syfte att öka kökets robusthet samtidigt som att hålla lager i flöde för att undvika kassering av varor.
 - Tallrikssvinn kommuniceras varje dag i matsalen

Framtid:

Arboga kommun fortsätter att tillaga och servera hållbara måltider. Gästdialog ska utvecklas vidare. Varje enskilt kök har under året, utifrån sin egen kundgrupp, arbetat aktivt med dialog om mat och måltider. Syftet är att bjuda in barn och ungdomar till bra diskussioner om mat som är hållbar för både människan och planeten. En utmaning är att "få maten att hamna i magen", vi måste minska på matsvinnet i alla led. I det arbetet måste alla verksamheter bidra och vuxna vara förebilder i matsituationen.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
9:1 Svinn från mat som lagts på tallriken	5,7%	5,1%	6,0%	4,5%	5,0%		→

9:1 Svinn från mat som lagts på tallriken

Mätning av svinn från mat som lagts på tallriken men som inte ätits upp. Mäts i % av mängd serverad mat.

Kommunfullmäktiges mål: I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Nämndens mål 10: I Arboga finns goda förutsättningar att bedriva företag

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nuläge:

Arboga kommuns näringslivsenhet arbetar med att underlätta för företagandet i kommunen. Genom att med kommunens samlade resurser, de företagsstöd och olika övriga aktörer som finns, skapa goda förutsättningar för företagande. För nystartade företag såväl som för befintliga företag eller nya etableringar. Strategin finns för att skapa goda förutsättningar att bedriva företag i Arboga är fokus på hög tillgänglighet, gott bemötande och korta ledtider.

Enheten har en nära dialog med företagen och kunskap om de enskilda företagen och branscherna i kommunen i dag vad gäller verksamhet, kompetensförsörjning, planer och behov inför framtiden.

Tillsammans med samhällsbyggnadsenheten har näringsliv & turism engagerat sig i Arbogas elnätssituation och verkat för förbättrad handläggning och ökad förståelse kring kommande uppgradering av regional- och lokalnät.

Genom ett aktivt etableringsarbete och bra planförutsättningar verka för ett differentierat näringsliv som står emot konjunktursvängningar och en tillväxt av arbetstillfällen som matchar befolkningsutvecklingen.

I uppdraget ingår även att arbeta i samarbete med Köping och Kungsör enligt den gemensamma näringslivsstrategin med utgångspunkt i attraktivitet och kompetens.

Årets resultat är det bästa hittills för Arboga och NKI uppgår till 83, vilket är en mycket bra nivå. Resultatet visar dessutom på en positiv utveckling övre tid. Högst omdöme ges bemötande, med ett index på 86. Resultatet placerar Arboga kommun på 13:e plats i hela Sverige och en 3:e plats bland de 54 kommuner som är anslutna till Stockholm Business Alliance (SBA)

Planberedskapen för industrimark är god och ytterligare mark för framtida industrimark har köpts in för att ta höjd för en framtida planering och för att möta upp marknadens efterfråga på attraktiv etableringsmark.

Viktiga händelser:

- Arboga kommun får rekordhøgt betyg för service till näringslivet
- Genomförande av företagsbesök
- Etableringsmöjligheter, handelsplats Sätra Nordväst med uppdatering av aktuell information på kommunens hemsida
- Morgonsoffor är ett bra sätt att visa upp Arbogas näringsliv under olika teman; kommunens arbete, landsbygd, aktiviteter, ekonomi, med flera
- Fortsatt arbete med utveckling av näringslivsstrategin

Framtid:

Fortsätta stödet till näringslivet genom att samla information från Arbogas olika företagarföreningar och Arbetsförmedlingen för att skapa ett nuläge för industri och handel. Med utgångspunkt i Företagsklimat utveckla en strategi för att öka antalet etableringar. Marknadsföra framtida etableringsområden och arbeta med proaktiv marknadsföring.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
10:1 Aktiva företag	86.4	86.5	88.2	91.5	85.0		↗
10:2 Lokalt företagsklimat	3.5	3.6	3.5	3.5	3.6		→

10:3 Nöjd kundindex	77	76	75	83	74		↗
10:4 Planberedskap industri och handel	80	78	78	78	74		→

10:1 Aktiva företag

Antal aktiva företag per tusen invånare ska ligga högre än genomsnittet för Västmanlands län (exklusive Västerås stad). UC:s statistik 31 januari efterföljande år, årligen.

10:2 Lokalt företagsklimat

Sammanfattande betyget för Arboga kommun avseende näringslivsklimatet, Svenskt Näringslivsenkätundersökning "Lokalt företagsklimat", årligen.

10:3 Nöjd kundindex

Nöjd Kund Index, Insikten SKR, vartannat år. KKiK mått, "Vad ger företagen för sammanfattande omdöme om kommunens service för företagen?" Indexvärde i förhållande till 100 möjliga.

10:4 Planberedskap industri och handel

Antal hektar mark som är planlagd eller i förslag till detaljplaner som passerat samråd för industri- och handelsverksamhet. Egen mätning årligen.

Nämndens mål 11: I Arboga finns goda pendlingsmöjligheter

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nuläge:

Arboga kommun har goda kommunikationer och genom kommunen strålar Mäljarbanan och Svealandsbanan, samt även Europavägarna E18 och E20 samman. Dessa kommunikationer är väldigt viktiga för kommunens utveckling och knyter samman kommunen med angränsande arbetsmarknader.

Busstrafiken består av kommunens tätortstrafik samt bussar till Köping, Medåker, Götlanda. Tätortstrafiken består av anropstyrd trafik där resenärer kan beställa från vilka platser de vill åka mellan inom en radie på 4 kilometer från Stora torget. Utöver detta trafikerar även Arbogalinjen, Arboga station – Åsby företagspark detta för att underlätta arbetspendlingen inom Arboga stad.

Viktiga händelser

- Kollektivtrafiken och andelen pendlare har börjat återhämta sig från pandemin.

- Det har under året varit en del strul i den regionala tågtrafiken med förseningar och inställda tåg. Framförallt har många av Mälartågs avgångar påverkats. Problemet ska ha berott på personalbrist.
- Kollektivtrafiknämnden i Västmanlands län beslutade om ny zonstruktur och biljettflora för den regionala kollektivtrafiken från och med 1 januari 2022. Beslutet innebär att Arboga kommun kommer bli en egen zon från att tidigare ha tillhört en gemensam zon tillsammans med Köping och Kungsörs kommuner.
- Regionens kollektivtrafiknämnd beslutade i april 2022 att skicka ut förslag på nya planeringsprinciper för kollektivtrafiken på remiss. Syftet med förändringarna är att skapa incitament för att öka kollektivtrafikens marknadsandel och för att merutnyttja trafikerade fordon.
- Arboga kommun har haft en fortsatt dialog med regionen för att optimera och merutnyttja de fordon som trafikerar kollektivtrafiken i kommunen.
- Trafikverket har asfalterat om E20 på sträckan mellan Arboga och Kungsör under året vilket har förbättrat standarden.
- Kungsörs kommun beslutade att lägga ner busslinje 252 mellan Arboga – Kungsör. Linjen är numera enbart en skolbuss mellan Skäfruna och Kungsör.

Framtid

Kollektivtrafiken är och kommer fortsatt vara av stor vikt för Arbogas framtid. För att behålla och locka nya invånare och företag till kommunen är ett välutvecklat och hållbart transportnät en avgörande förutsättning. Förbättrade möjligheter för pendling både inom den befintliga arbetsmarknadsregionen och till angränsande regioner bidrar till en större arbetsmarknad. Om Sveriges ambitiösa miljömål ska uppnås kommer kollektivtrafiken behöva spela en ännu större roll i samhället. Arboga kommun kommer fortsatt i enlighet med den gällande översiktsplanen att fokusera på bostäder och verksamheter i lägen där det finns goda kommunikationer. Som ett komplement till detta bedöms även utbyggnad av gång- och cykelvägar behövas för framtiden. Kommunen strävar även för att förbättra kollektivtrafiken i kommunen så att fler invånare har nytta av den.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
11:1 Arbetspendling inpendling		1 845	1 527	1 527	1 845		↘
11:2 Arbetspendling utpendling		2 599	2 796	2 796	2 700		↗

11:1 Arbetspendling inpendling

Personer som bor på annan ort och arbetar i Arboga ska öka, inpendling, ska öka jämfört med tidigare mätning.

11:2 Arbetspendling utpendling

Antalet personer som förvärvsarbetar och bor i Arboga med arbetar på annan ort, utpendling.

Strategiskt område Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Nämndens mål 12: Cheferna har ett gott ledarskap

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Nuläge:

Arboga kommuns HR-enheten har påbörjat ett antal övergripande utvecklingsprocesser. Arbetet med att se över chefers organisatoriska förutsättningar för att kunna utöva ett gott ledarskap har påbörjats med stöd av metodverktyget Chefoskopet. Politiker, kommunledningsgruppen och samtliga chefer involveras i arbetet som kommer pågå hela året. Vidare har implementering och utbildning för chefer, arbetsledare och skyddsombud skett i det nya digitala verktyget Opus som ska fungera som stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet med att påminna och upplysa medarbetare om vikten av att rapportera arbetsskador och tillbud har också genomförts via olika informations- och utbildningsinsatser. Arbetet har kontinuerligt pågått med att utveckla chefernas ledarskap. Mätning av ledarskapet redovisas genom HME-frågorna i november årligen.

Viktiga händelser:

- Genomförande av Chefoskopet
- Ett arbete med att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi genomfördes under början av året och strategin antogs i Kommunstyrelsen i juni. Under hösten har kompetensutvecklingsplaner för respektive förvaltning och bolag att arbetas fram.

Framtid:

Fortsätta arbeta med pågående insatser.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
12:1 Hållbart medarbetarengagemang - ledarskap	83	80	85	88	85		↗

12:1 Hållbart medarbetarengagemang - ledarskap

Hållbart medarbetarengagemang HME, förvaltningens resultat inom ledarskap, indexvärde, hämtas från medarbetarenkäten.

Nämndens mål 13: Kommunstyrelseförvaltningen är en attraktiv arbetsplats

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Nuläge:

Kommunstyrelseförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare och det innebär bland annat att medarbetarna upplever arbetsglädje, inflytande och delaktighet, motivation och meningsfullhet samt en hög frisknärvaro. Förvaltningen arbetar aktivt för att främja medarbetarnas hälsa.

Arbete med systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, pågår sedan tidigare. Chefer och medarbetare arbetar gemensamt med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att minska eller ta bort risker, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Viktiga händelser:

- Pulsmätningar, inom det systematiska arbetsmiljöarbetet har sex pulsmätningar genomförts under året för att fånga upp den psykosociala och organisatoriska arbetsmiljön. Fördjupningsfrågor har även lagt till gällande likabehandling, arbetsbelastning och HME (Hållbart medarbetarindex). Utifrån resultaten arbetar respektive chef med sina medarbetargrupper kring resultatet. har genomförts för att mäta hur enheterna och medarbetarna har det på sin arbetsplats. Resultat, analys och handlingsplaner skapas på respektive enhet efter behov. Vidare har enkät gällande likabehandling skickats ut.
- Samverkansavtalet med APT, lokal och central samverkan har börjat sätta sig där dialog och samverkan mellan medarbetare och chefer ska leda till en attraktivare arbetsplats.
- Friskvårdsbidraget ökade till 2000 kr per medarbetare och år samt en hälsportal infördes där ett stort utbud av friskvårdsaktiviteter finns att köpa.
- Personalutvecklaren har genomfört inspirationsträffar med kommunens hälsoinspiratörer som ska fungera som en förlängd arm ut i verksamheterna och inspirera till hälsa och välmående.

Framtid:

Fortsatt arbete med att erbjuda attraktiva arbetsvillkor, en god arbetsmiljö där chefer och medarbetare trivs och vill stanna kvar.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
13:1 Frisknärvaro kommunstyrelsen	44	62	68	69	55		↗

13:1 Frisknärvaro kommunstyrelsen

Andel medarbetare på kommunstyrelseförvaltningen som har 0–5 sjukdagar under året, egen mätning, årligen.

Kommentar:

Medarbetare inom förvaltningen som har inga eller maximalt fem sjukfrånvarodagar under år 2022 uppgår till 69 % av andelen medarbetare. Detta resultat har förbättrats under ett antal år och en anledning kan vara att möjligheten till distansarbete har ökat vilket gör att medarbetare med mildare sjukdomssymtom kunnat arbeta hemifrån utan att sjukskriva sig. En annan orsak kan vara att kostverksamheten i april 2022 gick över till det kommunala bolaget genom verksamhetsövergång vilket gör att medarbetargruppen inom förvaltningen enbart består av medarbetare som arbetar administrativt och inte är ute i verksamhet där det finns större risk för smittspridning.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun ha en god ekonomisk hushållning

Nämndens mål 14: Verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nuläge:

De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott mot den ekonomiska ramen på 1,9 miljoner kronor. Överskottet beror framför allt på vakanta tjänster, lägre kostnader för kollektivtrafik och bostadsanpassningsbidrag än budgeterat samt intäkter för fiber. Redovisade underskott finns för konsulter och utredningar, fastigheter, licenser och fackliga kostnader.

Den andra mätningen avser om verksamheten är ändamålsenlig. I årsredovisning mål 1 - 13 är 12 mål helt eller delvis uppfyllda.

Viktiga händelser:

Arbetet under året har utöver ekonomiprocessens grunduppdrag fortsatt fokusera på ett förbättrat stöd till våra chefer, tydliggöra och effektivisera ekonomiprocessen samt ha en kontinuerlig uppföljning.

Den aktivitet som varit prioriterad är införandet av beslutsstödssystemet Hypergene. Andra aktiviteter har bland annat varit genomföra nulägesanalys av verksamheten utifrån 2021 års

utfall samt slutförd budgetprocess som innebär beslut om Strategisk och ekonomisk plan 2023–2025 och som antogs i kommunfullmäktige under november månad.

Framtid:

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat senaste åren men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Det sker tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen och se koncernen i sin helhet. I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna.

Inför 2023 finns stora utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna. Prisökningar, räntehöjningar och ökade pensionskostnader innebär att betydande åtgärder måste vidtas om inte ytterligare statliga bidrag tillförs.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Bedömning	Trend
14:1 Budgetföljsamhet, Tkr	3 176	8 020	6 764	1 937	0		↘
14:2 Verksamheten är ändamålsenlig			85,00%	92,00%	100,00%		-

14:1 Budgetföljsamhet, Tkr

Kommunstyrelsens ekonomi är i balans. Resultatet ska vara minst 0 exklusive realisationsvinster/förluster och exploateringsvinster. Egen mätning i samband med helårsprognos i delårsrapporten och i bokslutet.

14:2 Verksamheten är ändamålsenlig

Mäts utifrån hur många av styrelsens mål som är helt uppfyllda eller delvis uppfyllda. Målvärde är att 100 procent av styrelsens mål är helt eller delvis uppfyllda.

Internkontroll

Utifrån förvaltningens internkontrollplan år 2022 har följande processer kontrollerats:

Köptrohet utifrån tecknade avtal, arbete med barnkonventionen, arbete vid extraordinär händelse, delegation, offentlighetsprincipen samt GDPR.

Vid den övergripande granskningen av 2022 års inköp konstateras att det finns risker för att inköp i vissa fall inte sker enligt gällande lagstiftning och att inte avtalstrohet fullt ut följs. Denna risk har varit återkommande och därför har det vidtagits ett antal åtgärder för att minimera avvikelser i köptrohet till gällande avtal. Åtgärder som vidtagits är en översyn och beslut av kommunens inköpsorganisation, förstudie genomförts för systemstöd för inköp, kontroll och uppföljning samt genomfört utbildningsinsatser till de som enligt delegation köper varor och tjänster. Sedan finns ytterligare åtgärder som är pågående så som att identifiera områden där ramavtal saknas för att ta med i nästa upphandlingsplan, implementera inköpsorganisationen, utbildnings- och informationsinsatser samt att förbereda upphandling/införande av ett inköpssystem.

Kontrollpunkten avseende arbetet med barnkonventionen ger en indikation på att kommunen behöver förbättra sitt barnrättsarbete.

För övriga kontrollpunkter har det inte framkommit några stora avvikelser vid granskningarna varför styrelsen inte behöver besluta om att vidta några ytterligare åtgärder.

Under 2022 har politiken aktivt deltagit i förarbetet och framtagandet av internkontrollplan för 2023.

Barnrättsarbete

Barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020 vilket innebär att barns rättigheter stärks när det gäller de rättigheter som uttrycks i barnkonventionen. En riktlinje har antagits i kommunen och implementering för politiker, chefer och medarbetare har startat. Information om barnkonventionen har lämnats på chefsforum samt vid flera enheters arbetsplatsträffar. I utredningar som genomförts har barnrättsperspektivet beaktats

Ekonomi

Driftredovisning

Ekonomi, tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	51 779	23 577
Verksamhetens kostnader	163 689	155 696
Nettokostnad	111 909	132 119
Budget	125 596	134 056
Årets resultat	13 686	1 937
Investeringsutgifter	9 638	49 555
Investeringsinkomster	52 786	0
Nettoinvesteringar	43 148	49 555

Enhet/område/vht	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall jan-dec 2022	Avvikelse Helår	Avvikelse Prognos Delår	Avvikelse Prognos Tertial
Kommunfullmäktige	1 379	1 475	1 662	-187	60	60
Kommunstyrelsen	4 329	5 220	4 711	509	0	0
Överförmyndaren	1 656	1 779	1 702	76	0	0
Kommundirektör	4 724	4 817	8 843	-4 026	-2 610	-1 500
Kanslienheten	3 481	3 891	3 507	384	125	125
HR enheten	5 884	7 024	7 257	-233	-280	-30
Ekonomienheten	8 679	9 288	9 111	176	470	900
Näringsliv och turism	5 921	6 444	5 890	554	250	0
Kostenheten	-457	0	-73	73	-150	-400
Samhällsbyggnad	5 330	9 042	7 504	1 538	500	30
Teknisk verksamhet	15 693	19 752	19 303	449	-80	-250
Gemensam verksamhet	55 291	65 325	62 702	2 624	2 715	1 565
<i>-varav drift till VMKF</i>	<i>1 979</i>	<i>3 563</i>	<i>2 861</i>	<i>702</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>-varav drift till RTMD</i>	<i>11 099</i>	<i>11 148</i>	<i>11 046</i>	<i>102</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>-varav drift till VMMF</i>	<i>5 214</i>	<i>6 278</i>	<i>6 279</i>	<i>-1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>-varav drift till AKTAB</i>	<i>30 325</i>	<i>31 856</i>	<i>32 090</i>	<i>-234</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Summa	111 909	134 056	132 119	1 937	1 000	500

Kommentarer drift

I tabellen ovan visas sammanställning av ekonomin för den löpande verksamheten per enhet/verksamhetsområde. I raden Gemensamma verksamheter innehåller avgifter/bidrag till förbund, bolag och organisationer.

Utfallet för kommunstyrelsen är ett överskott jämfört med budget på totalt 1 937 tkr. Överskottet beror bland annat på vakanta tjänster, intäkter för fiber, lägre avgifter än budgeterat till VMKF, lägre kostnader för bostadsanpassning och kollektivtrafik. Redovisade underskott finns för konsulter och utredningar, fastigheter, licenser och fackliga kostnader.

Helårsutfallet jämför mot budget är förbättrat med 937 tkr i jämförelse med helårsprognosen i delårsrapporten (1 437 tkr jämfört med helårsprognos tertial) och 937 tkr mot helårsprognos redovisad i ekonomirapporten per oktober månad.

Kommunfullmäktige redovisar ett underskott på -187 tkr mot budget. För Partistöd +96 tkr, Nationaldagsfirande +25 tkr och IT kostnader -261 tkr. Budgeten för IT kostnader ska justeras mellan Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige till år 2023.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på +509 tkr mot budget. Arvodeskostnader +275 tkr, förebyggande rådet +50 tkr, IT kostnader +185 tkr.

Kommundirektör redovisar ett underskott på -4 026 tkr mot budget. Personalkostnaderna överstiger budget med 1 100 tkr beroende på kostnader för tillfälligt inhyrd personal vid längre frånvaro samt extra kostnader under uppsägningstid för kommundirektör. Ett antal utredningar har belastat denna verksamhet så som utredningar ny grundskola, skolorganisation, fritid/kultur och VA-utredning. Dessa utredningar uppgår till cirka 2 100 tkr kronor. Dessutom har verksamheten belastats med ej budgeterade kostnader larm/bevakning, konsulter och rekrytering av personal.

Kanslienheten redovisar ett överskott på +384 tkr mot budget. Vakant tjänst +180 tkr och övriga kostnader +200 tkr (varav oförutsett +120 tkr).

HR-enheten redovisar ett underskott på -233 tkr mot budget. Underskottet härrör till licenser och införande av system -230 tkr.

Ekonomi- och styrningsenheten redovisar ett överskott på +176 tkr mot budget.

Personalkostnader har en positiv budgetavvikelse med +960 tkr som härrör till vakans. Kostnader för beslutsstödsystemet Hypergene har fördyrats med ca -755 tkr i samband med implementering. Kostnaden för licenser avseende Qlik med helårseffekt -80 tkr. I övrigt smärre avvikelser.

Näringsliv- och turismenheten redovisar ett överskott på +554 tkr mot budget.

Personalkostnader har en positiv budgetavvikelse med +290 tkr som härrör till vakans.

Administrativa omkostnader och budget oförutsett ger en positiv budgetavvikelse med +260 tkr.

Kostenheten redovisar överskott med +73 tkr för perioden fram till verksamheten flyttats till Arboga Kommunalteknik AB.

Samhällsbyggnadsenheten redovisar ett överskott på +1 538 tkr mot budget. Personalkostnader har en positiv budgetavvikelse med +1 000 tkr som härrör till vakans. Kostnader för deponi/tipp har en positiv budgetavvikelse ca +500 tkr.

Den tekniska verksamheten visar ett överskott med +449 tkr mot budget beroende på i huvudsak högre intäkter för fiber +980 tkr men också högre nedlagda kostnader -654 tkr för fritidsanläggningar bland annat ishall.

Gemensam verksamhet visar ett resultat på +2 624 tkr varav driftbidraget till Arboga Kommunalteknik AB är större än budgeterat, -234 tkr vinterväghållningen som kostat mer. Lägre kostnader för bostadsanpassningar +700 tkr, företagshälsovård +400 tkr, VMKF +600 tkr, kollektivtrafiken +1 400 tkr. Däremot redovisas ökade kostnader för fackliga företrädare, -400 tkr.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt, tkr	Total budget fleråriga projekt	Budget 2022	Utfall jan-dec	Avvikelse helår	Avvikelse tertial	Avvikelse delår
Markförvärv		10 000	2 452	7 548	7 000	7 000
Utvecklingscentrum, skyltar		700	0	700	0	500
Urustning KF sal mikrofoner, projektor, voringssystem		150	314	-164	0	0
Kostdatasystem		115	150	-35	0	0
Övriga inventarier kommunstyrelseförvaltningen		200	0	200	0	0
Totalt kommunstyrelseförvaltningen		1 165	464	701	0	500
Digitaliseringsprojekt KAK regionen		500	0	500	0	0
Geografiskt informationssystem		350	168	182	0	0
Digitalisering detaljplan		300	0	300	0	0
Totalt samhällsbyggnadsenheten		1 150	168	982	0	0
Friluftsbad bryggör		300	260	40	0	0
Elljusspår söder		4 500	2 819	1 681	0	0
Totalt fritidsanläggningar		4 800	3 079	1 721	0	0
Trafiksäkerhetsåtgärder		590	580	10	0	0

Trygghetsskapande åtgärder	370	355	15	0	0
Totalt trafik, trygghet och tillgänglighet	960	935	25	0	0
Fiber	5 500	3 231	2 269	3 500	2 500
Gator, vägar, GC	3 100	1 104	1 996	0	700
Storgatan	17 653	7 048	10 605	9 500	9 500
Gatubelysning	2 000	1 720	280	0	0
Ny infart Vasagymnasiet	500	0	500	500	500
Åtgärder enligt broplan	300	297	3	0	0
Bro Västerleden	11 000	10 619	381	0	0
Beläggnings-UH övrigt	6 600	6 554	46	0	0
Lekparker	800	800	0	0	0
Totalt gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar	41 953	28 141	13 812	10 000	10 700
Herrgårdsbron Stabilitet	0	57	-57	0	-100
Fördjupad stabilitetsutredning etapp 3-8 utförande	1 500	1	1 499	0	1 000
Nytorget	1 000	216	784	0	200
Totalt övrig infrastruktur	2 500	217	2 283	0	1 200
Åbrinken etapp 3 Krakaborg	3 000	0	3 000	3 000	3 000
Norra skogen Asphällsvägen, gata	3 000	0	3 000	3 000	3 000
Sätra Nord väst	9 000	10 812	-1 812	0	-2 000
Syrenen	2 000	0	2 000	2 000	2 000
Kastanjen	800	0	800	800	800
Totalt exploatering	17 800	10 812	6 988	8 800	6 800
Summa	85 828	49 555	36 273	29 300	28 600

Investeringarna visar i helårsutfall en nettoutgift på 49 555 tkr jämfört med budgeterade 85 828 tkr, vilket innebär en avvikelse mot budget på 36 273 tkr. Detta kan jämföras med avvikelsen på 28 600 tkr som lämnades i prognos (29 300 tkr i tertial) och avvikelsen 31 285 tkr som lämnas per oktober månad i helårsprognos i ekonomirapporten. Orsaker till överskottet är i huvudsak tidsförskjutningar i genomförande inom fiber, exploatering och Storgatan samt få utgifter för markförvärv. Ett budgetöverskridande har skett i exploateringsområde Sätra Nordväst med 1 812 tkr då väsentligt mer åtgärder krävts p.g.a. markförhållanden. Förutom detta projekt har

utrustning till KF sal mikrofoner, projektor och voteringsystem samt kostdatasystemet blivit dyrare än budgeterat. Övriga kommentarer nedan.

Markförvärv

Det är av stor vikt att kommunen har egen markreserv för kommande utveckling. Marken behövs både för framtagande av nya bostadsområden och verksamhetsområden, men även såsom bytesmark för att kunna förvärva bättre belägen mark. Att, när tillfälle ges, komplettera markreserven är nödvändigt för kommunens möjlighet att styra Arboga kommuns utveckling. Om kommunen saknar lämplig byggklar mark kan det bli dyrt, och kanske omöjligt, att senare närmare i samband med exploatering frivilligt förvärva mark.

Inventarier kommunstyrelseförvaltningen exklusive samhällsbyggnadsenheten

Befintliga skyltar vid infarter är runt tio år. Det är daterad teknik som ofta fallerar. Det är mycket kostsamt och i viss mån farligt att byta ut tygveporna med motiv. De ska ersättas med digitala kostnadseffektiva alternativ som är smidiga att uppdatera via webben. Ett långsiktigt planframtagande för uppdateringar genomförs vad avser både tekniklösningar och för nytt kommunvapen för befintliga skyltar. Arboga har infartsskyltar från Örebro-hållet (E18), och från E20-avfarter (från Kungsör och från Västerås) men saknar skylt vid E18 från Västeråshållet. Skylt vid E18 planeras och förbereds vid årsskiftet 2022-2023 via förhandlingar med markägare och Trafikverket, och förberedelse för upphandling. Under 2023 installeras ny skylt vid E18 från Västeråshållet samt plan för teknikförnyelse genomförs.

Kostdatasystem har slutförts 2022. Systemet skapar förutsättningar för att på ett effektivt sätt ska kunna säkerställa att kostenheten som organisatoriskt flyttat till Arboga kommunal teknik AB under året följer lagstiftning, råd och riktlinjer när det gäller näringsriktiga offentliga måltider riktat till olika grupper.

Samhällsbyggnadsenheten

Medel för GIS/Kartsystem avser utbyte av nuvarande datasystem för hantering av kartor och produktion/analyser av geo-data. Systemet har bytts ut i sin helhet för att få ett effektivt och välfungerande standardsystem. Övriga investeringsmedel avser digitalisering av verksamheten.

Fritidsanläggningar

Fritidsanläggningar avseende friluftsbad och spår/leder har under 2022 flyttats till kommunstyrelsen. De investeringar som under 2022 har redovisats under kommunstyrelsen har avsett renovering/byte av bryggor friluftsbad samt elljusspår söder.

Trafik, trygghet och tillgänglighet

Löpande återkommande poster inom rubrikbenämningen.

Fiber

Avser investering i kommunens övergripande fiberstruktur.

Gator, vägar, broar, lekparkar och gång- och cykelvägar

Gator, vägar och GC-vägar avser kompletteringar eller ombyggnationer av gator- och GC struktur. Budgeterade medel avser större åtgärder inom området gata, väg GC som ej inryms i driftbudget, då dessa åtgärder är mer omfattande exempelvis byte av gatu-överbyggnad, mer omfattande arbeten avseende GC- nätet eller större trafiklösningar. Storgatan avser renovering och viss ombyggnation av Storgatan och dess anläggningar. Storgatan planeras som årsöverskridande projekt över 2024, då hänsyn bör tas till återställningsarbeten etappvis. Gatubelysning är årlig budget och avser bland annat större seriebyten eller byten av stolpar och fundament samt kraftkablage. Detta kan med fördel utföras parallellt med ett pågående projekt. Åtgärder enligt broplan är renoveringsåtgärder av kommunens bro- och tunnel-anläggningar. Budget 2022 avsåg främst åtgärder för bro Västerleden, slutfördes under 2022. Beläggningsunderhåll avser övergripande åtgärder utifrån årlig beläggningsplan. Lekparkernas budget avser övergripande större reparationer samt kompletteringar av lekplatsanläggningar.

Övrig infrastruktur

Projekt Nytorget under 2022 avser arbete med framtagande av bygghandling och en viss upparbetning av kostnader.

Exploatering

Sätra Nordväst är ett årsöverskridande projekt som är en fortsättning på Handelsplats Sätra. Med anledning av en betydande ökad mängd bergshantering än beräknat samt en mer omfattande hantering av produktionsposten som avser markstabilisering har utgifterna blivit större än budgeterat.

Framtid

Pandemin och följder av Rysslands invasion av Ukraina har påverkat många verksamheter och kommunen har stått inför stora påfrestningar.

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat åren 2020–2022 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Framåt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna.

Inför 2023 finns stora utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna. Prisökningar, räntehöjningar och ökade pensionskostnader innebär att betydande åtgärder måste vidtas om inte ytterligare statliga bidrag tillförs.

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd de demografiska förändringarna. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

Även lokalförsörjningen och elförsörjningen är stora utmaningar i framtiden.